

Bài 41. THIÊN NHIÊN TRUNG VÀ NAM MĨ

I – MỤC TIÊU BÀI HỌC

HS cần :

- Nhận biết Trung và Nam Mĩ là một không gian địa lí khổng lồ.
- Các đặc điểm tự nhiên của Trung và Nam Mĩ.

II – NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

Thông qua việc phân tích lược đồ tự nhiên Trung và Nam Mĩ, HS xác định được :

- Vị trí địa lí và quy mô lãnh thổ của Trung và Nam Mĩ.
- Đặc điểm địa hình khu vực Trung và Nam Mĩ. Sự khác biệt giữa địa hình Trung Mĩ với quần đảo Ăng-ti, giữa khu đông và khu tây Nam Mĩ.
- Sự phân bố khoáng sản ở Trung và Nam Mĩ.

III – CÁC PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC CẦN THIẾT

- Lược đồ tự nhiên Trung và Nam Mĩ.
- Một số hình ảnh về các dạng địa hình ở Trung và Nam Mĩ.

IV – GỢI Ý TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC BÀI MỚI

1. Lời giới thiệu

Trong bài này, HS cần xác định được vị trí địa lí của Trung và Nam Mĩ để hiểu được sự đa dạng của khí hậu khu vực này, cần phân tích và so sánh về sự khác nhau giữa địa hình eo đất Trung Mĩ với quần đảo Ăng-ti, giữa phía đông

167

V – GỢI Ý TRẢ LỜI MỘT SỐ CÂU HỎI KHÓ

Câu hỏi 1. *Quan sát hình 41.1, nêu đặc điểm địa hình của lục địa Nam Mĩ?*

Cấu trúc địa hình của Nam Mĩ có ba phần :

- + Hệ thống núi An-đet ở phía tây.
- + Đồng bằng ở trung tâm (lớn nhất là đồng bằng A-ma-dôn).
- + Các cao nguyên ở phía đông.

và phía tây dãy An-đet ở Nam Mĩ để hiểu được sự đa dạng của môi trường tự nhiên khu vực.

2. Gợi ý tiến trình bài học

Quan sát lược đồ 41.1 HS có thể rút ra nhận xét như sau :

– Eo đất Trung Mĩ và quần đảo Ăng-ti chủ yếu nằm trong môi trường nhiệt đới. Gió chủ yếu là gió Tín phong trên biển theo hướng đông nam.

– Cấu trúc địa hình eo đất Trung Mĩ và quần đảo Ăng-ti có những điểm khác nhau như sau :

+ Eo đất Trung Mĩ có phần lớn diện tích là núi và cao nguyên, có nhiều núi lửa đang hoạt động, đồng bằng nhỏ hẹp ven biển.

+ Các quần đảo Ăng-ti phần lớn là các đảo có địa hình núi cao và đồng bằng ven biển.

– Cấu trúc địa hình của Nam Mĩ có ba phần :

+ Hệ thống núi An-đet ở phía tây.

+ Đồng bằng ở trung tâm (lớn nhất là đồng bằng A-ma-dôn).

+ Các cao nguyên ở phía đông.

GV có thể cho HS thảo luận theo nhóm, đọc và phân tích lược đồ 35.1 để so sánh – đối chiếu địa hình Bắc Mĩ và địa hình Nam Mĩ.

So sánh đặc điểm địa hình Nam Mĩ với địa hình Bắc Mĩ:

– Cấu trúc địa hình của Trung và Nam Mĩ tương tự cấu trúc địa hình của Bắc Mĩ, chỉ khác các điểm sau :

+ Bắc Mĩ có núi già A-pa-lat ở phía đông, trong khi ở Nam Mĩ là các cao nguyên.

+ Hệ thống Cooc-đi-e của Bắc Mĩ là hệ thống núi và sơn nguyên chiếm gần một nửa lục địa Bắc Mĩ trong khi ở Nam Mĩ hệ thống An-đet cao và đồ sộ hơn, nhưng chiếm một tỉ lệ diện tích không đáng kể so với hệ thống Cooc-đi-e ở Bắc Mĩ.

+ Đồng bằng trung tâm Bắc Mĩ là đồng bằng cao ở phía bắc, thấp dần về phía nam.

+ Đồng bằng trung tâm Nam Mĩ là một chuỗi các đồng bằng nối với nhau từ đồng bằng Ô-ri-nô-cô đến đồng bằng A-ma-dôn và đồng bằng Pam-pa. Tất cả đều là đồng bằng thấp, chỉ trừ phía nam đồng bằng Pam-pa cao lên thành một cao nguyên.

Quan sát lược đồ ở hình 41.1, HS có thể rút ra các nhận xét về sự phân bố khoáng sản ở Trung và Nam Mĩ.